

ЦДІА УКРАЇНИ, м. ЛЬВІВ

**РУТОВСЬКИЙ ТАДЕЙ,
СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ,
ПРЕЗИДЕНТ м. ЛЬВОВА**

1852 – 1918 рр.

ФОНД № 79

ОПИС № 1

1847-1920 рр.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІСТОРИЧНИЙ АРХІВ УКРАЇНИ, м. ЛЬВІВ

**РУТОВСЬКИЙ ТАДЕЙ,
СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ,
ПРЕЗИДЕНТ м. ЛЬВОВА**

(назва фонду)

1852 – 1918 рр.

ФОНД № 79

ОПИС № 1

1847-1920 рр.

(крайні дати документальних матеріалів)

П Е Р Е Д М О В А

Тадей Рутовський (Rutowski Tadeusz) - суспільно-політичний діяч, президент міста Львова, почесний громадянин міст Кракова і Тарнова, кавалер ордену Франца Йосифа I з зіркою, посол до парламенту, посол до Крайового сейму, президент товариства “Koło literacko-artystyczne” у Львові, редактор газет “Nowa Reforma”, “Słowo Polskie” у Львові, віце-секретар Крайового відділу, почесний член товариства журналістів.

Народився Т. Рутовський 2 грудня 1852 року в Тарнові. У 1863-1871 роках навчався у гімназії в Тарнові. Згодом здобув освіту на економічному факультеті в Боннському університеті. Під час навчання велику увагу звертав на економіку промисловості, написав книгу “W sprawie uprzemysłowienia kraju”, яку згодом С. Щепановський порівнював з найкращими працями європейських економістів. Ступінь доктора філософії здобув у Віденському університеті. Багато подорожував по Італії, Греції, Єгипті, Англії, Німеччині, Франції, де у бібліотеках, архівах, галереях, музеях, костелах і замках вивчав архітектуру, скульптуру і малярство.

На початку 1880-х років маршалок М. Зиблікевич запросив Т. Рутовського до співпраці у Крайовому відділі. Рутовський очолив бюро, яке займалося статистикою промисловості. Він склав положення про покращення розвитку промисловості, організував крайову промислову комісію, змінив політику промислового банку, розробив програму індустріалізації Галичини тощо.

У 1889 році був обраний послом до Крайового сейму від м. Тарнова, а в 1901, 1908 роках від м. Львова.

У 1886-1898 роках Рутовський був послом до Віденського парламенту, де зарекомендував себе як політик з демократичними поглядами, був членом ради у справах промисловості при Міністерстві торгівлі, референтом з бюджету при Міністерстві сільського господарства. Один з перших запропонував проект створення системи водних шляхів, розробив програму видавничої реформи та проект виборчої реформи. Проте, у 1898 році був позбавлений парламентського мандату намісником Галичини Л. Пінінським.

У 1895 році разом з Л. Щепановським, В. Левицьким, Т. Романовічем були засновниками газети “Słowo Polskie” у Львові, яка стала однією з газет демократичного спрямування. Наступних десять років був міським депутатом та першим віце-президентом міста Львова. У своїй діяльності найбільшу увагу приділяв культурному піднесенню і розвитку міста.

З ініціативи Т. Рутовського було створене “Towarzystwo miłośników przeszłości Lwowa”. Він був редактором мистецького журналу “Sztuka” у Львові, президентом товариства “Koło literacko-artystyczne” у Львові. Рутовський сприяв побудові будинку Промислового музею, Міської картинної галереї, придбав будинок короля Яна на Ринку, у якому створив музей ім. Собеського, купив будинок на вул. Гетьманській, де розмістив Палац мистецтв. Опікувався різноманітними пам’ятками старовини та допомагав благодійним і мистецьким товариствам міста.

Після окупації Львова російськими військами у 1914 році, Т. Рутовський, як президент та віце-президенти Шталь і К. Шляйхер деякий час залишилися при владі, проте, у червні 1915 році були вивезені. Лише в лютому 1917 року Т. Рутовський зміг повернутися до Львова, де був призначений на посаду комісара уряду.

Помер Тадеуш Рутовський 30 березня 1918 року у Крехові, похований на Личаківському кладовищі у Львові.

У пам’ять про Т. Рутовського був створений “Fundusz pomocy narodowej im. Tadeusza Rutowskiego”, завданням якого було надання фінансової допомоги установам, які підтримували розвиток польської культури.

Документи фондоутворювача збереглися у незначній кількості.¹ Це: свідоцтво про закінчення школи, виписка з диплому, залікова книжка, перепустка, сертифікати на підтвердження депутатських повноважень, запрошення Польського національного союзу в Америці на польський національний конгрес у Вашингтоні, статті “Norblin”, “Puścizna artystyczna”, виписки про мистецькі школи та діяльність польських і західноєвропейських художників, листування з Галицьким намісництвом у Львові, товариством “Koło literacko-artystyczne” у Львові, А. Білецьким, Й. Більчевським, С. Василевським, В. Годлевським, Г. Запольською, З. Кротовським, Й. Мехоффером, Я. Петжицьким, С. Рудольфом, Л. Щепановським та іншими.

Збереглися особисті документи батька - Клеменса Рутовського (свідоцтво про одруження, заповіт, фотографія, листи) та матері - Кароліни Рутовської, доньки - Софії Станкової (листи до матері Ядвіги Рутовської, дружини Тадея Рутовського).

У фонді зберігається програма польської демократичної партії, промова генерал-губернатора Галичини графа Г. Бобрінського, судова справа К. Ходоровського, примірники газет “Dzién”, “Gazeta wieczorna”, “Kurjer Lwowski”, “Pogon”, “Słowo Polskie” та ін., репродукції картин польських художників та розписка І. Труша про отримання грошей за картину “Портрет дружини художника”.

¹ Архів Т. Рутовського зберігається в Національній бібліотеці ім. Оссолінських у Вроцлаві. Див. Zbiory rękopisów w bibliotekach i muzeach w Polsce.- Warszawa, 1998- S. 341.

Документи фонду писані й друковані польською, німецькою, російською, латинською, французькою мовами. Хронологічні рамки документів 1847 – 1918 роки.

Підстава:

1. Hilarowicz N. Tadeusz Rutowski jako administrator miasta Lwowa podczas inwazyi rosyjskiej (1914 - 1915).- Lwów, 1917.- 3 s.
2. Łempicki S. Tadeusz Rutowski.- Lwów, 1917.- 72 s.
3. Rolle M. Tadeusz Rutowski pomnożyciel kultury Lwowskiej.- . Lwów, 1932.- 5 s
4. Schröder A. Znaczenie pracy dr. Rutowskiego dla kultury i sztuki Lwowa.//Gazeta Lwowska, 1918 r.- 74.- s.4
5. Rutowski T. Przemysł cukrowniczy, jego wpływ na rolnictwo i znaczenie w gospodarstwie narodowem.- Kraków, 1883.- 122 s.
6. Rutowski T. W sprawie przemysłu krajowego.- Kraków, 1883.- 253 s.
7. Życie i zasługi Rutowskiego.// Gazeta wieczorna, 1918 r. - N. 4084. – s. 2 –3.

Опис удосконалила та склала передмову архівіст

Каленюк Л.

2006 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор ЦДІА України, м. Львів
 Д. Пельц
 "...15...".....грудня.....2006 р.

№ п/п	Заголовки справ	Крайні дати	К-ть аркушів	Мова документів
1	Свідоцтво про одруження, заповіт, листи та ін. документи Рутовського К.	1847-1896, 1911	23	латинська, польська
2	Свідоцтво про закінчення школи, залікова книжка, диплом та ін. документи Рутовського Т.	1871-1879	20	німецька, польська, латинська
3	Сертифікати на підтвердження депутатських повноважень Рутовського Т.	1891-1908	25	німецька, польська
4	Виписки з актів Віленського генерал-губернатора Ігельстрома Й., пов'язаних з рухом Костюшко Т. та стаття Крестовського В. "Візерунки на Заході і Сході"	1870-1872	27	польська
5	Примірники газет "Gazeta wieczorna", "Kurjer Lwowski", "Pogon", "Słowo Polskie" та ін.	1891, 1914-1920	90	німецька, польська, російська
6	Програма польської демократичної партії, затверджена на з'їзді партії 22 серпня 1900 р.	1900	4	польська
7	Листування Рутовського Т. з товариством "Koło literacko-artystyczne" у Львові, Кротовським З. про будівництво "Палацу мистецтв" у Львові	1907-1911	18	польська, французька
8	Запрошення Польського національного союзу в Америці Рутовському Т. на польський національний конгрес у Вашингтоні	1910	4	польська
9	Промова генерал-губернатора Галичини графа Бобрінського Г.	1914	3	польська
10	Судова справа політичного в'язня Ходоровського К.	1916-1917	49	німецька
11	Листи Галицького намісництва у Львові до Рутовського Т. про надання премій	1904, 1917-1918	11	польська
12	Листи Білецького А., Годлевського В., Запольської Г., Щепановського Л. та ін. до Рутовського Т.	1899-1918	226	польська, німецька, російська
13	Стаття Рутовського Т. "Norblin"	бд	8	польська
14	Стаття Рутовського Т. "Puścizna artystyczna". Фотографії картин	бд	27	польська
15	Виписки Рутовського Т. про мистецькі школи і художників Польщі	бд	150	польська
16	Виписки Рутовського Т. про мистецькі школи і художників Західної Європи	бд	80	польська
17	Репродукції картин польських художників з колекції Рутовського Т.	бд	15	польська

№ п/п	Заголовки справ	Крайні дати	К-ть аркушів	Мова документів
18	Розписка Труша І. про отримання грошей за картину “Портрет дружини художника”	1910	1	польська
19	Інвентарний опис	1949	2	російська

В опис внесено 19 (дев'ятнадцять) справ з № 1 по № 19

Начальник відділу

О. Логінова

Зав. сектором

О. Іваськів

Схвалено

Протокол засідання ЕК архіву № 1

«15..».....грудня.....2006 р.

Іменний покажчик

Бахман Едуард	12	Eugel Karol	12
Білецький Андрій	12		
Бобрінський Георгій	9, 12	Fabijański Stanisław	15
Рупп Андрій	12	Fałat Julian	15
Рупп Генріх	12	Fałatowa Marya	12
Яновський Владислав	12	Filipkiewicz Stefan	15
Altenberg Henryk	12	Gerson Wojciech	15
Appony Ludwиг	12	Gierymski Aleksander	15
Augustynowicz Aleksander	15	Godlewski Włodzimierz	12
Axentowicz Teodor	15	Goldowa Zofia	12
		Gottlieb Leopold	15
Bartoszewicz Joachim	12	Gottlieb Marcin	15
Begleiter Juliusz	12	Grabiński Henryk	15
Benedyktowicz Lubomir	12	Grabowski Adam	11, 12, 15
Bilczewski Józef	12	Grabowski Wojciech	15
Brankowicz Georg	12	Gradziela Bronisław	12
Brüch Jerzy	12	Greк Mihał	12
Bukowski Jan	15	Grottger Artur	15
		Grundstein Sara	12
Chlebowski Stanisław	15		
Chodorowski Kazimierz	10	Harasimowicz Marcelli	15
Czachórski Władysław	15	Hauswald	12
Czajkowski Józef	15	Holzmüller Juliusz	15
Daczyński Stanisław	15	Igelstrom J.	4
Dąmbrowski Eugeniusz	15	Iwaniuk Jan	12
Dębicki Stanisław	15	Iwanowski M.	4
Dunajenski Stanisław	12		
Dyrdoń Henryk	15	Janowski Stanisław	15
Dzieduszycki Wojciech	12	Jaroszyński Józef	15
		Jaworski Apolinary	12
Ejsmond Franciszek	15	Jaworski Stanisław	15

Kochanowski Roman	15	Obst Seweryn	15
Kossak Leon	15	Ostrowski Boleslaw	12
Kossak Wojciech	15	Ostrowski Władysław	15
Kościuszko Tadeusz	4		
Kotowski Damazy	15	Pająkówna Aniela	15
Kowalski Antoni	15	Pankiewicz Józef	15
Kozakiewicz Antoni	15	Pawłowski Czesław	12
Krestowski W.	4	Perdzyński Jan	15
Krotowski Zygmunt	7	Piaseczny Józef	12
Kryciński Walerian	12, 15	Pietzycki Jan	12
Kuźniar Franciszek	12	Piotrowski Antoni	15
Kwiatkowski Romuald	12	Pochwalski Kazimierz	15
		Pociecha Michał	15
Laskowski S.	12	Popiel Tadeusz	15
Ledóchowska Zofia	12	Pruszkowski Witold	15
Leopolski Wilhelm	15		
Lubomirski	12	Ramułt Ludwik	7
		Rejchan Stanisław	15
Łasinski Stanisław	15	Reyzner Mieczysław	15
Łuszczkiewicz Władysław	15	Richter Emil	12
		Rossowski Władysława	12
Malczewski Jacek	15	Rozwadowski Zygmunt	15
Mańkowski Kazimierz	15	Römer Alfred	15
Marynowski	12	Rudólf Stanislaw	12
Maszkowski Marcelli	15	Ruszczyc Ferdynand	15
Matejko Jan	15	Rutowska Jadwiga	12
Matuschka Hans Joseph	12	Rutowska Karolina	1
Meciński Józef	12	Rutowski Klemens	1
Menoffer Józef	12, 15	Rutowski Tadeusz	2, 3, 7, 8, 11 -16
Michalska Marya	12	Rybkowski Tadeusz	15
Mihuła Franciscus	12		
		Serafińska Stanisława	12
Nalęcz Włodzimierz	15	Schiffersowa Feliksa	12
Nimczykiewicz Konstantyn	15	Schipper Natali	12

Sichulski Kazimirz	15		
Simonowiczówna Helena	12	Zajchowski Franciszek	15
Sozański Jan	12	Zapolska Gabriela	12
Sozański Mihał	15	Ziembicki Gregorz	12
Spang Piotr	12		
Stachiewicz Piotr	15	Żelechowski Karpes	15
Stamirowski Tadeusz	12		
Stanislawski Jan Gregorz	15		
Stankowa Zosia	12		
Stefanowicz Antoni	15		
Stroka Wincent	12		
Styka Jan	15		
Szczepanowski Stanisław	15		
Szczepański Ludwik	12		
Szczepański Stanisław	12, 15		
Szerner Władysław	15		
Tepa Franciszek	15		
Tetmajer Włodzimierz	15		
Tisza Jstvan	12		
Trusz Iwan	15, 18		
Wachtel Wilhelm	15		
Wasylewski Stanisław	12		
Wawrosz K.arol	15		
Wein Leon	15		
Weiss Wojciech	15		
Weyssnhoff Henryk	15		
Wodzinowski Wincenty	15		
Wodziński Józef	15		
Wojtowicz Piotr	15		
Wyczótkowski Leon	15		
Wygrzywalski Feliks	15		
Wysoczański Bronisław	7		
Wyspiański Stanisław	15		